

NOVE KNJIGE I PUBLIKACIJE

Značajan doprinos naših naučnika u publikacijama o patogenima suncokreta, paprike i paradajza

Prof. dr Stevan Maširević u publikaciji:
„Compendium of Sunflower Diseases and Pests“

U izdanju Američkog fitopatološkog društva (APS Press) izdat je Compendium of Sunflower Diseases and Pests (Bolesti i štetočine suncokreta), Editori R.M Harveson, S.G. Markell, C.C. Block i T.J. Gulya uključili su 37 stručnjaka od čega 23 je sa američkih Univerziteta, 5 iz Australije, 4 iz Argentine, 2 iz Južne Afrike i po jedan iz Rusije, Kanade i Srbije.

Čast da bude u grupi odabranih pripala je prof. dr Stevanu Mašireviću. Međutim, on se u grupi odabranih autora iz celog sveta nije našao slučajno, već na osnovu rezultata sopstvenih istraživanja i doprinosa koji je dao u rešavanju problema *Phomopsis*-a i drugih patogena koji su pretili da ugroze gajenje suncokreta u Vojvodini, Srbiji, Panonskoj niziji, Evropi i Svetu. Način na koji je pristupio problematici i rešenja koja je dao svrstali su ga u vodeće fitopatologe kada su patogeni suncokreta u pitanju. Ne može se naći ni jedna ozbiljna publikacija koja se bavi ovom problematikom, a da se ne citira prof. Maširević.

Vezujući dobro poznavanje biologije patogena (*Phomopsis* spp.), sa praktičnim rešenjima napravljen je model koji koriste drugi naučnici u borbi protiv ovog opasnog patogena. Prvi hibridi suncokreta sa ugrađenim genima za otpornost prema *Phomopsis*-u stvoreni su u Institutu za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada. Da bi se izdvojili efikasni izvori otpornosti prema ovom patogenu trebalo je testirati i oceniti veliki broj linija i iznaći najoptimalnije metode inokulacije. Rešenja koja je dao prof. Maširević koriste se i danas kod nas i u svetu. Zbog toga su urednici ove značajne publikacije postavili prof. Maširevića da bude na čelu tima koji je imao zadatak da opiše i približi problematiku pod naslovom: „*Phomopsis* Stem Canker (*Diaporthe/Phomopsis* spp. Complex“). U timu prof. Maširevića u obradi ove problematike učestvovao je S. M. Tompson iz Australije i dva urednika S.G. Markell i T.J. Gulya.

Parazitna cvetnica Volovod (*Orobanche cummana*) drugi ništa manje opasan problem u proizvodnji suncokreta. Autori koji su predstavili ovu problematiku u Kompendiumu su: T. S. Antonova, S. Maširević i R. M. Harveson. Pored praktičnog doprinosa, tri originalne fotografije prof. Maširevića upotpunjuju ovu

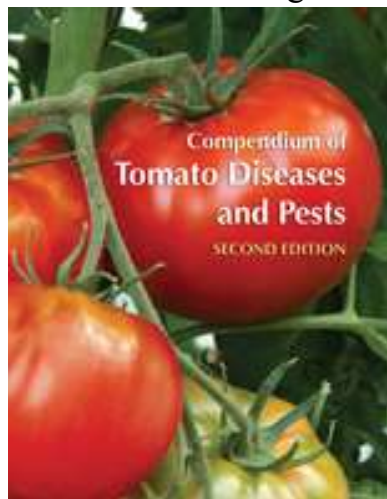
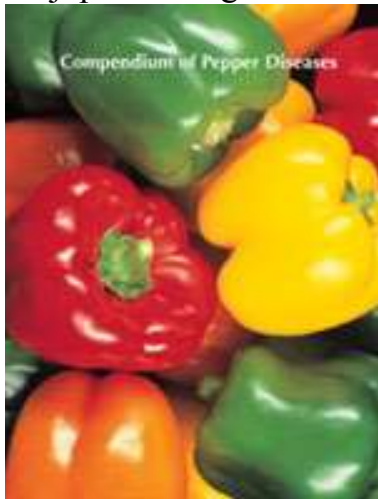
problematiku. Da je Kompendium drugačije koncipiran onda bi veliki deo teksta zauzela istraživanja prof. Maširevića o rasnom sastavu, izdvajanju izvora otpornosti i metodama testiranja na otpornost.

Pripremio: dr Radivoje Jevtić, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad

Prof. dr Aleksa Obradović u publikacijama:

**„Compendium of pepper diseases“ i
„Compendium of tomato diseases and pests“**

Kada govorimo o našim autorima i njihovom doprinosu svetskoj stručnoj literaturi moramo da pomenemo i prof. Aleksu Obradovića, redovnog profesora Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Svojim dugogodišnjim radom i zalaganjem u oblasti fitobakteriologije, plodnom saradnjom sa kolegama u zemlji i inostranstvu, prof. Obradović je izgradio reputaciju zbog koje je, sasvim zasluženo, dobio priliku da u dva navrata bude koautor u svetu poznate i jedne od najvažnijih publikacija u zaštiti bilja.

Reč je o „Compendium of pepper diseases“ i „Compendium of tomato diseases and pests“ u izdanju Američkog fitopatološkog društva (American Phytopathological Society, APS). Naime, prof. Obradović je još 2003. godine bio koautor Kompendiuma o bolestima paprike. Urednici ovog izdanja su istaknuti stručnjaci u svojim oblastima: Ken Pernezny, Pamela D. Roberts, John M. Murphy i Natalie P. Goldberg. Ovo jedinstveno izdanje opisuje najznačajnije bolesti i štetočine paprike, fiziološke i abiotičke poremećaje, kao i poremećaje u ishrani paprike. U delu koji opisuje najznačajnije bakterioze paprike prof. Obradović je dao detaljan prikaz bakteriozne plamenjače rasada paprike i lisne pegavosti prouzrokovane bakterijom *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*. Prikazani su simptomi koje prouzrokuje ova bakterija, opisan je prouzrokovač, ciklus razvoja i epidemiologija, kao i mere borbe protiv ove bakterioze.

Urednici drugog izdanja Kompendiuma o bolestima i štetočinama paradajza iz 2014. godine su takođe dobro poznata imena u oblastima kojima se bave: Jeffrey B. Jones, Thomas A. Zitter, Timur M. Momol i Sally A. Miller. U ovom kompendiumu prof. Obradović i prof. J.B. Jones dali su prikaz jedne nove bakte-